

**RAPPORT OVER IDENTITEITSFRAUDE:
SLACHTOFFERS STAAN IN DE KOU
BETERE SAMENWERKING EN ÉÉN MELDPUNT BLIJKT BITTERE NOODZAAK**

Amsterdam, 7 oktober 2008 – In het kader van de Nationale Identiteitsfraude Preventie week publiceert Fellowes vandaag een rapport over slachtoffers van identiteitsfraude. Het rapport doet verslag van de gevolgen voor slachtoffers en de mate waarin zij hulp krijgen van publieke en private partijen. Het rapport is gebaseerd op gesprekken met slachtoffers die contact opnamen met het meldpunt identiteitsfraude. Dit voorlopige online meldpunt ter inventarisatie van burgerslachtoffers van identiteitsfraude werd afgelopen juni opengesteld door de Stichting Aanpak Financieel-Economische Criminaliteit in Nederland (SAFECIN) in samenwerking met Fellowes.

Onderzoek

Het kwalitatieve onderzoek is gebaseerd op casuïstiek van in totaal 17 slachtoffers die zich meldden via www.identiteitsfraude.nl. Alle informatie werd verkregen via vragenlijsten en interviews. Het rapport werd geschreven door Hester van Eeren onder begeleiding van Professor dr. H.G. van de Bunt, hoogleraar criminologie aan de faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Identiteitsfraude: makkelijke misdaad

De fraude werd in bestudeerde cases op uiteenlopende manieren gepleegd. De respondenten waren zeer verrast over de manier waarop ze slachtoffer waren geworden en vooral over het gemak waarmee de fraude gepleegd werd. Alleen al met een loonstrookje, of NAW gegevens en een gestolen identiteitsbewijs kunnen op naam van het slachtoffer leningen of aankopen worden gedaan, huizen gehuurd of bijvoorbeeld telefoonabonnementen aangevraagd. Een van de slachtoffers zei dan ook: "Ik dacht altijd, met je pincode ben je veilig. Dat vind ik ook zo eng aan het verhaal, dat identiteitsfraude plegen zo makkelijk gaat. Ik wist niet dat je gegevens op deze manier misbruikt konden worden".

Bij Anne (34) stond op een zekere dag een consultant van Direct Wonen voor de deur om haar lening te bespreken. Anne wist nergens van. Ze kwam erachter dat op haar naam drie kredieten waren aangevraagd, een bankrekening was geopend en waarschijnlijk ook een telefoonabonnement was aangevraagd. Andere acties zijn haar niet bekend maar zouden er wel geweest kunnen zijn. Anne vermoedt dat de mogelijke dader inzage in haar loonstrookje heeft gehad, waar BSN-nummer, adres, leeftijd, geslacht, bruto loongegevens en titel op staan vermeld. Anne vermoedt ook dat er een vals paspoort is gemaakt. Gelukkig was ze er in een vroeg stadium bij en heeft de dader, voor zover Anne zelf weet, geen aanvragen af kunnen ronden en dus ook geen financiële schade veroorzaakt. Ze heeft aangifte gedaan bij de politie, een nieuw paspoort en ook nieuwe rekeningnummers en creditcards aangevraagd. Het regelen van deze zaken heeft haar veel tijd gekost en ook de kosten van een nieuw paspoort kwamen voor haar rekening. Om misbruik in de toekomst te voorkomen, heeft ze een Externe Verwijzingsapplicatie (EVA) registratie laten maken en ook het Bureau Krediet Registratie (BKR) ingelicht over de mogelijke fraude. Daarnaast ontvangt ze geen afschriften en loonstrookjes meer per post.

Financiële schade

Slachtoffers lijden op meerdere terreinen schade. Zo is er allereerst de financiële schade die soms wel opliep tot 100.000 euro. Slachtoffers blijven in veel gevallen aansprakelijk, totdat het hen lukt om hun onschuld aan te tonen. Verder ondervonden de slachtoffers emotionele schade. Ze leden aan stress, slapeloosheid, boosheid en frustratie en kwamen na ontdekking van hun slachtofferschap, vaak terecht in eindeloze trajecten waardoor ze ook op de lange termijn gevolgen ondervonden. Soms zelfs met als resultaat het verlies van hun baan of een relatiebreuk. Ook hebben veel slachtoffers een gevoel van wantrouwen overgehouden. De emotionele schade ging soms gepaard met fysieke gevolgen zoals hoofdpijn en hartklachten.

Praktische consequenties

In veel gevallen leidt identiteitsfraude tot praktische, dagelijkse belemmeringen. Wanneer er misbruik is gemaakt van persoonsgegevens, kunnen slachtoffers bijvoorbeeld geen hypotheek of telefoonabonnement meer afsluiten of geld lenen. In het ergste geval kan een registratie van een misdrijf op naam van het slachtoffer niet ongedaan gemaakt worden. Ook bij respondenten van het onderzoek bleek dit het geval. Daarnaast moet niet worden onderschat hoeveel tijd en energie de slachtoffers kwijt waren of nog steeds zijn aan het ongedaan laten maken van de fraude.

Samenwerking noodzaak

Onderzochte cases laten zien dat instanties in veel gevallen niet bereid zijn enige hulp of ondersteuning te geven bij het ongedaan maken van de identiteitsfraude. Dit blijkt ook uit de tijd en energie die slachtoffers zelf hierin steken. Een van de ondervraagden vat dit samen: 'Uiteindelijk hebben alle instanties wel geholpen, maar dat was wel een heel lange, moeizame weg'. Daarnaast is er momenteel nog niet één centraal meldpunt voor dergelijke fraudegevallen. Om identiteitsfraude actief tegen te gaan, zijn maatregelen gericht op het beter beschermen van identificerende documenten en gegevens noodzakelijk. Ook de controle door personen werkzaam bij betrokken instanties en bedrijven, moet goed zijn. Essentieel volgens het rapport is echter een betere samenwerking tussen de verschillende partijen die betrokken zijn bij de problematiek van identiteitsfraude, zowel privaat als publiek. Dit wordt onderschreven door Tweede Kamerlid Sybrand van Haersma Buma, CDA-Tweede Kamerlid en Jan Grijpink, bijzonder hoogleraar Keteninformatisering in de rechtstaat. Jan Grijpink: "Dit initiatief van Fellowes is zeer noodzakelijk en goed getimed om ons op tijd te wapenen tegen identiteitsfraude. Voor afdoende preventie moet de overheid veel meer uit de kast halen. Controleprocedures moeten slimmer worden om identiteitsfraudeurs te kunnen ontmaskeren. Daarnaast moeten burgers zelf zorgvuldiger omspringen met gegevens waarmee hun identiteit kan worden gereconstrueerd.'

Identiteitsfraude preventieweek 6 – 10 oktober

Tijdens de identiteitsfraude preventieweek van 6 tot en met 10 oktober vraagt Fellowes, in samenwerking met verschillende partijen, aandacht voor het thema met als doel bewustzijn te creëren onder burgers en bedrijven rondom preventie van identiteitsfraude. Aan de totstandkoming van deze nationale identiteitsfraude preventieweek is medewerking verleend door de landelijke projectgroep legitimatiefraude vanuit het NPC (Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing). Vanuit het Functioneel Parket is mr. A.L. Speijers (landelijk fraudecoördinator voor het OM) voorzitter van deze projectgroep, waaraan onder andere het Ministerie van Justitie, het Ministerie van Binnenlandse Zaken, de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), de Nederlandse Vereniging van Burgerzaken, MKB-Nederland en het Verbond van Verzekeraars deelnemen. Verdere partners voor deze preventieweek zijn: Stichting Aanpak Financieel-Economische Criminaliteit in Nederland (SAFECIN), Experian Nederland, Meld Misdaad Anoniem, MKB-Nederland, Thuiswinkel.org en TNT-post.

Over Fellowes

Fellowes houdt zich al jaren bezig met het creëren van bewustzijn rondom de gevaren van identiteitsfraude. Al enige jaren voert Fellowes onderzoek uit in binnen- en buitenland naar het gedrag van burgers en bedrijven rond dit thema.

Fellowes Benelux is gevestigd in Breda en is een dochteronderneming van Fellowes Inc. met hoofdkantoor in het Amerikaanse Itasca (Illinois). Fellowes levert een uitgebreid pakket producten voor de werkplek, waaronder documentenvernietigers, bind- en lamineermachines, bureauaccessoires en opberghulpmiddelen. Met vestigingen in Australië, Canada, China, Frankrijk, Duitsland, Italië, Japan, Korea, Polen, Singapore, Spanje, Rusland en Groot-Brittannië heeft Fellowes wereldwijd meer dan 2700 mensen in dienst. Fellowes verwacht dit jaar een omzet van ruim 700 miljoen dollar te behalen. Ga voor meer informatie naar www.fellowes.nl.

Over SAFECIN

Stichting Aanpak Financieel-Economische Criminaliteit in Nederland (SAFECIN) is op 7 oktober 2003 opgericht door directeur Fleur van Eck met als doel een wezenlijke bijdrage te leveren aan de publiekprivate samenwerking op het gebied van aanpak financieel-economische criminaliteit in Nederland.

Tot nu toe hield de stichting zich alleen bezig met aanpak van en voorlichting op het fenomeen acquisitiefraude, spooknota's en fraude met domeinnamen. De stichting is thans in een tweede fase van haar ontwikkeling gekomen, waarbij uitbreiding van haar werkzaamheden, met name op het vlak van voorlichting, preventie en slachtofferhulp, tot de mogelijkheden gaan behoren. In het kader van haar vijfjarig bestaan organiseert de stichting op 4 december aanstaande een landelijk fraudecongres in Apeldoorn, waar ook het onderwerp identiteitsfraude in ruime mate aan bod zal komen. De stichting werkt onder andere samen met het Ministerie van Justitie, die de stichting op het vlak van acquisitiefraude ondersteunt, het Openbaar Ministerie, MKB-Nederland, VNO-NCW, de Nederlandse Vereniging van Banken en vele andere partijen die samenwerken binnen het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing. De Minister van Justitie is voorzitter van dit platform.

Noot aan de redactie, niet voor publicatie

Voor meer informatie, beeldmateriaal, prijzen of uitlenen van producten kunt u contact opnemen met:

Fleishman-Hillard

Tel. 020-406 59 30

Willeke Binnendijk

Email: willeke.binnendijk@fleishman.com

Of

Bregje de Beaufort

Email: bregje.debeaufort@fleishman.com